

Dato: 10.10.2023
Saksbehandler: .....Tord Apalvik
Telefon direkte: .....
Deres ref.: .....
Løpenr.: 94771/2023
Saksnr./vår ref.: 2022/8035
Arkivkode: .....

Innspill til Langtidsplan for forsvarssektoren 2024-2027

Innspill fra Bodø kommune til forsvarssektorens langtidsplan 2024 – 2027

Innledning

Bodø kommune ønsker å takke for invitasjonen til å komme med innspill til arbeidet med den neste langtidsplanen for forsvarssektoren. I tiår har Bodø vært stolt vertskap for viktige forsvars- og beredskapsinstitusjoner og med Forsvarets operative hovedkvarter på Reitan i spissen er dette en arv vi viderefører. Som forsvarskommune har vi kjent på betydningen Forsvaret har for sivilsamfunnet og betydningen sivilsamfunnet har for Forsvaret. Dette samspillet har vært avgjørende for utviklingen av lokalsamfunnet, men det har også vært en bærebjelke for et robust forsvar og gode liv for forsvarsansatte og deres familier. Forståelsen av at Forsvaret og resten av samfunnet henger sammen i en større helhet og er gjensidig avhengige blir viktigere fremover. I tillegg til dette innspillet viser Bodø kommune til vårt [høringssvar](#) til NOU 2023:14 – Forsvarskommisjonen, [innspill](#) til Forsvarskommisjonen og [høringssvar](#) til NOU 2023:17 – Totalberedskapskommisjonen.

Dette innspillet tar for seg to hovedtema:

- 1: Viktigheten av nasjonal og alliert tilstedeværelse i nord
- 2: totalforsvaret og sivilt-militært samarbeid

1A: Tilstedeværelse i nord

Investering i nasjonalt forsvar og sikkerhet blir stadig viktigere for å sikre våre nasjonale interesser og handlefrihet, men også for å opprettholde innflytelse, troverdighet og relevans overfor nære allierte. Vår nasjonale kapasitet og evne til å følge og forstå utviklingen i egne nærområder er av vesentlig betydning for å opprettholde norsk sikkerhetspolitisk handlingsrom. Nordområdenes fornyede strategisk betydning medfører økt alliert aktivitet i våre nærområder og krever norsk årvåkenhet. Dette forsterkes av Norges rolle som sentral energileverandør som gjør oss særlig utsatt for etterretnings- og sabotasjevirksomhet og annen uønsket aktivitet. For oss som bor og lever i nord er det viktig at tilstedeværelse og samtrenting fortsetter å bidra til stabilitet i våre nærområder og at utviklingen skjer i aktiv dialog med samfunnene som berøres. Et levekraftig og moderne Nord-Norge er viktig for suverenitetshevdelse i hele Norge og kommersiell, lønnsom aktivitet er et troverdig uttrykk for våre interesser, og derfor en viktig beredskapsressurs for å sikre troverdig tilstedeværelse i nordområdene.

Et stabilt befolkningsgrunnlag i nord er et grunnleggende nasjonalt sikkerhetsanliggende, og i Nordområdemeldingen pekes det på at det beste grunnlaget for å hevde norske interesser i nord er en positiv utvikling for befolkningens livsgrunnlag i Nord-Norge (Meld. St. 9 (2020-2021)).

Forsvarsministeren påpekte i mandatet til FMR at man innenfor rammen av det som er operativt hensiktsmessig bør se hen til forsvarsinvesteringer og forsvarssektoren som virkemidler for et robust og vitalt samfunn nord i Norge. Dette er en virkelighetsbeskrivelse som bør reflekteres når Regjeringen fremlegger den nye langtidsplanen for forsvarssektoren.

Både forsvarskommisjonen og totalberedskapskommisjonen beskriver et tydelig alvor med økt supermaktrivalisering, global maktforskyvning og et gryende teknologikappløp. Demokratiske verdier og den regelstyrte verdensorden er under angrep. Mest tydelig ser man dette i den tapre forsvarskampen Ukraina kjemper mot Russland. Mer tilslørt er tiltakende bruk av sammensatte virkemidler og gråsonehandlinger for å påvirke og undergrave vårt samhold og tillit til hverandre.

En annen sentral utfordring er konsekvensene av klimaendringene. NATO slår fast at klimaendringer er vår tids viktigste overordnede utfordring i «Climate Change & Security Impact Assessment» fra 2022. Hovedspørsmålet er hvordan denne utviklingen vil endre rammebetingelsene for sikkerhet og beredskap. Ettersom klimaendringer skjer i et høyere tempo i nord enn andre steder burde en satsning for å vurdere konsekvenser for sikkerhet og beredskap i nordområdene være meget berettiget. Bodø er et godt utgangspunkt for en slik satsning på klimaendringer og konsekvenser for sikkerhet og beredskap med tanke på den eksisterende, brede og tverrfaglige kompetansen i klyngen av ulike fagmiljøer og institusjoner.

For å svare på den rådende sikkerhetssituasjonen og nordområdenes fornyede strategiske betydning blir investering i forsvar og sikkerhet stadig viktigere for å opprettholde innflytelse, troverdighet og relevans overfor nære allierte. Vår nasjonale kapasitet og evne til å følge og forstå utviklingen av situasjonen i egne nærområder er av vesentlig betydning for å opprettholde norsk sikkerhetspolitisk handlingsrom. Vi støtter et fokus på etterfylling av allerede slunkne ammunisjonslagre og at vedtatt struktur også bemannes slik at man får uthentet potensialet i disse systemene. Det er videre viktig at man har tilstrekkelig kapasitet til å følge med i den teknologiske utviklingen og utviklingen i det allierte samarbeidet. Norges sikkerhet har de siste 75 årene vært forankret i en bemerkelsesverdig velfungerende transatlantisk sikkerhetsstruktur, hvor samarbeid med nære allierte og spesielt USA og Storbritannia har vært sentralt. Nå som de fem nordiske landene etter hvert alle blir NATO-medlemmer og underlagt samme kommando er det viktig at norske myndigheter tør å tenke innovativt og resolutt for å sikre en tydelig alliert interesse og tilstedeværelse i nord. Konseptuelt og teknologisk bør man videreutvikle og styrke evnen til å planlegge, gjennomføre og koordinere fellesoperative operasjoner innenfor, og med, fremvoksende teknologier og moderne kapabiliteter i en alliert ramme. Viktige områder å prioritere er elektronisk krigføring (EK), autonome luftsystemer, situasjonsforståelse for sammensatte virkemidler og tilstrekkelig kapasitet til konseptutvikling og eksperimentering (CD&E) nært de taktiske og operative hovedkvarterene.

Bodø kommune ber regjeringen i ny langtidsplan for forsvarssektoren:

- Styrke arbeidet med forskning, utvikling og innovasjon knyttet til robuste løsninger tilpasset et endret (sikkerhets- og miljø) klima i nordområdene.
- Utarbeide en anskaffelsesstrategi med mål om å bygge forsvarsevne og vilje i norsk, og særlig nordnorske bedrifter.

1B: Økt integrasjon med våre nærmeste og viktigste allierte

Det nordiske forsvarssamarbeidet i en NATO-ramme gir et helt annet mulighetsrom. Felles planverk og prosedyrer muliggjør mer definerte geografiske ansvarsområder og innovative løsninger. Som et resultat av ytre rammevilkår og interne dynamikker er NATO i ferd med å bli tydeligere regionalisert og Norden ett operasjonsteater. Videre får norske nærområder økt strategisk betydning grunnet utviklingen av sikkerhetssituasjonen. Dermed forsterkes betydning av kommandoer med regional kompetanse og tilstedeværelse i Norden for å sikre stabilitet og troverdig avskrekking. FOH er det

eneste fellesoperative hovedkvarteret fullt kompatibelt med NATO i Norden og vil derfor være et naturlig utgangspunkt for et fremskutt hovedkvarter i en oppdatert alliert kommandostruktur.

Økt nordisk samarbeid er mulig og bør utforskes i samtlige domener, imidlertid er luft sannsynlig den lavest hengende frukten for økte synergier. Med den nordiske intensjonsavtalen om å opptre som en felles luftstyrke ligger forholdene til rette for et alliert luftoperativt senter i Arktis. For å være i stand til å påta seg ansvaret om et flernasjonalt hovedkvarter og ledelse av nasjonale og allierte luftoperasjoner er det nødvendig å samle operativ ledelse av luftoperasjoner på én lokasjon. Bodø kommune tilslutter seg forsvarskommisjonens anbefaling om at et flernasjonalt luftoperativt senter bør være lokalisert i Norge og mener at norske myndigheter bør ta initiativ til ytterligere integrering av FOH i NATOs kommandostruktur.

Siden 2009 og spesielt etter 2014 har det nordiske forsvarssamarbeidet intensivert både på politisk og operativt nivå. Det politisk initierte Haga-samarbeidet som skal tilrettelegge for styrket nordisk samfunnssikkerhetssamarbeid er fortsatt underutviklet sammenlignet med sitt militære sidestykke NORDEFKO og det ligger store gevinster ved å styrke dette. Langtidsplanen må ha som mål i å kapitalisere på potensialet svensk og finsk NATO-medlemskap gir for økt samvirke, deling av situasjonsforståelse og felles kommando og kontroll. Et attraktivt alternativ er å undersøke mulighetene for et felles nordisk operasjonssenter for planlegging, ledelse og gjennomføring av operasjoner. Det finnes flere konfigurasjoner av et slikt senter. Det kan inndeles grenvis eller virke fellesoperativt. Det kan være et tradisjonelt fysisk senter eller et distribuert senter som i hovedsak beholder nasjonale styrker i eget land. Sannsynlig vil dette være kostnadsbesparende, positivt for byrdefordeling og sikre forutsigbarhet i eget nærområde.

Bodø kommune ber regjeringen i ny langtidsplan for forsvarssektoren:

- Sette seg som mål å etablere et alliert arktisk luftoperasjonssenter i tilknytning FOH og NAOC/JAOC og at Norge tar en lederrolle for å få dette til.
- Videreutvikle det nordiske totalforsvarssamarbeidet.

2A: Totalforsvaret og Sivilt-militært samarbeid

Langtidsplanen må tilrettelegge for styrking av den nasjonale koordinering av totalforsvaret og overordnede sikkerhetsutfordringer. På det overordnede er en nasjonal sikkerhetsstrategi og tiltak for å styrke informasjonsdeling nødvendig. På koordinering er det behov for å finne egnede måter for det sivile samfunnet og næringslivet på tvers av forvaltningsnivå å finne sin plass i samarbeidet om forsvaret av Norge i fred, krise og krig.

En samlet nasjonal situasjonsforståelse er nødvendig for å kunne oppdage trusler og håndtere hendelser i hele konfliktspekteret. Viktigheten av dette høynes når utfordringsbildet treffer bredere og flere samfunnsområder. Det er behov for mer systematiserte samarbeidsformer for informasjonsdeling og kunnskapsutvikling på tvers av sektorene og ulike forvaltningsnivå. Øvelser som Trident Juncture i 2018 viste både at det er nødvendig med økt sivilt-militært samarbeid, men også at det er behov for å styrke en felles situasjonsforståelse. Den inneværende langtidsplanen peker på at et sentralt grep for å få til dette er å utvikle relevant analysekompetanse på ulike forvaltningsnivåer for å forstå sektoroverskridende utfordringer. På kommunalt nivå har vi ikke erfart de store endringene som følge av denne ambisjonen.

Den pågående krigen i Ukraina har vist at den norske befolkningen er mottakelig for, og ønsker mer informasjon og kunnskap om beredskap og forsvar. Dette er noe man er nødt til å utnytte når man skal styrke det utadrettede arbeidet med en samlet situasjonsforståelse på lokalt, regionalt og sentralt nivå. Dette må inkludere både utarbeidelse av rutiner og samarbeidsformer for informasjonsdeling på tvers av sektorer, men også innsats på økt kursing på ulike nivå. Kursing og opplæring bør i større grad gjennomføres tverrsektorielt hvor militære og sivile

kunnskapsleverandører samarbeider hvor mulig. Bodø kommune ser positivt på anbefalingen om en nasjonal sikkerhetsstrategi og tilhørende styrking av bla. SMK. Det er også nødvendig å gjøre grep på regionalt og lokalt nivå for å sikre at sikkerhets- og beredskapskompetanse styrkes tilstrekkelig i hele forvaltningen. Dette er også sentralt for å lykkes med en alliert integrert avskrekkingstrategi.

Begge kommisjonene som utgjør sentrale bakgrunnsdokumenter for arbeidet med langtidsplanen peker på skjærpede krav og forventninger til kommunene, sivil sektor og næringslivet. Spesielt gjør dette seg gjeldene med de stadig mer utvaskede skillene mellom stats- og samfunnssikkerhet og videreutviklingen av totalforsvarskonseptet. Bodø kommune mener at kommunene i større grad må settes i stand til å møte disse forventningene. Dette handler om mer enn finansiering, og berammer kursing, øving og tiltak for å dele situasjonsforståelse og totalforsvarskompetanse. Herunder bør totalforsvarsprogrammet utvides til kommunene, graderte kommunikasjonsløsninger og ugradert informasjon tilgjengeliggjøres og koordineringsmekanismer forsterkes.

Bodø kommune er bevisste sin rolle i totalforsvaret, men ønsker seg likevel en tydeliggjøring av hva dette i praksis skal innebære. Hvordan NATOs grunnleggende forventninger skal ivaretas av kommunene er et komplekst spørsmål der tydelige retningslinjer og krav bør kommuniseres fra nasjonale myndigheter slik at kommunene til tross for ulike forutsetninger som et minimum har et felles grunnlag. Til de kommunene som av ulike årsaker vil være strategisk viktige for Forsvaret ligger det et utvidet ansvar. Bodø kommune er et kommunikasjonsknutepunkt og vil innen det neste tiåret ha en ny og moderne lufthavn, havn for transportskip, og infrastruktur for forflytning av personell og materiell nord/sør og øst/vest. Kommunens betydning for forsvaret vil kunne medføre både koordineringsbehov og styrking av infrastruktur. I tilfeller der økt ressursbruk er nødvendig for å møte Forsvarets og samfunnets behov, mener Bodø kommune at også Forsvaret må bidra til de eventuelle nødvendige investeringene. Alternativt er Forsvarets brede deltakelse inn i ulike KVV'er slik som ved den nylige KVV Nord-Norge gode eksempler på hvordan man kan sikre at et bredere infrastrukturbehov blir møtt.

Bodø kommune støtter forslaget om en nasjonal integrert forsyningsberedskapsorganisasjon. Bodø kommune mener videre myndighetene må vurdere en plan for systematisk bruk av de kommersielle og private ressursene, gjennom hele krisespekteret og på alle nivåer. Det er i hele tatt et stort uutnyttet potensial i å systematisere bruken av sivile aktører i beredskap og totalforsvarskonseptet. En slik plan bør som et minimum inkludere: Koordinert uttak av personellressurser til HV (særlig hos leverandører av kritiske samfunnsfunksjoner), innkjøp og rekvisisjon av materiell og egenberedskap hos bedrifter (distribuert beredskap). Videre mener Bodø kommune at det bør stilles nye krav til forsvars- og beredskapssektorens anskaffelsespolitikk som sørger for å understøtte totalforsvarets behov. Ved en slik innretning på anskaffelsespolitikken blir denne i større grad et strategisk verktøy som vil bidra til å redusere sårbarheten i forsvarrets- og totalforsvarets forsyningslinjer og bidra til lønnsomme bedrifter, særlig i nord. Kommersiell, lønnsom aktivitet er et troverdig uttrykk for våre interesser, og derfor en viktig beredskapsressurs for å sikre troverdig tilstedeværelse i nordområdene. Dette er også i tråd med Forsvarsministerens påpekning i mandatet til arbeidet med FMR at man innenfor rammen av det som er operativt hensiktsmessig bør se hen til forsvarsinvesteringer og forsvarssektoren som virkemidler for et robust og vitalt samfunn nord i Norge.

Et utvidet nordisk totalforsvars- og beredskapssamarbeid bør være en av de viktigste strategiske satsningsområdene fremover. Behovet for ny kunnskap og kompetanse er stort for å møte utfordringene knyttet til både klimaendringer og en krevende sikkerhetspolitisk situasjon. Bodø kommune anbefaler å se til kompetansemiljøet på Nord universitet med tilknyttede beredskapsaktører for etablering av et nordisk samarbeid (senter eller program) innen samfunnssikkerhet og beredskapssamvirke spesifikt rettet mot nordområdene. Bodø kommune har allerede flere partnerkommuner i de nordiske landene hvor interessen for denne typen samarbeid er stor, både fra kommunalt og akademisk hold. Vi utforsker spesifikt med nordiske og EU-partnere

hvordan man kan styrke individuell motstandsdyktighet og storkommuners rolle i beredskap ovenfor mindre omkringliggende kommuner. Her imøteser vi gjerne dialog med øvrige myndigheter for å koordinere innsatsen og svare på ulike behov på tvers av forvaltningsnivå. Uten denne dialogen forblir ulike tiltak spuriøse og ofte ikke en del av en større helhet.

Innovasjonsviljen i Bodø kommune er stor også hos privat næringsliv. Industriaktøren Rapp Bomek har igangsatt forarbeidet for prosjektet «Arktisk senter for sikring og sikkerhet» for å møte behovet for kompetanse på sikringsfeltet for aktører underlagt sikkerhetsloven. Bodø kommune stiller seg bak prosjektet og mener et slikt senter vil møte et klart behov i samfunnet hos både private og offentlige aktører og skape en mulighet til kunnskapsutvikling rundt «beste praksis» på sikringsfeltet som blir stadig mer relevant for flere aktører som følge av den sikkerhetspolitiske situasjonen.

Bodø kommune ber regjeringen i ny langtidsplan for forsvarssektoren:

- Styrke sivil-militære koordinerings- og dialogplattformer og mekanismer for å utvikle relevant analysekompetanse, felles situasjonsforståelse og planforutsetninger.
- Videreføre totalforsvarsprogrammet til kommunalt nivå i samarbeid med justis- og beredskapsdepartementet og andre relevante aktører.
- Vurdere en plan for systematisk bruk av kommersielle og private ressurser, gjennom hele krisespekteret og på alle nivåer.
- Involvere kommuner i arbeidet med et utvidet nordisk og alliert totalforsvars- og beredskapssamarbeid.
- Understøtte arbeidet med et «Arktisk senter for sikring og sikkerhet»

2B: FoU, utdanning, bemanning og vedlikehold

Trekantsamarbeidet mellom Forsvaret, Forsvarsindustrien og Forsvarets forskningsinstitutt har gitt gode rammer for utvikling, testing og modning av teknologi til produkter i verdensklasse. Dette styrker Forsvarets egenevne, men er også et eksportprodukt som vekker interesse hos sentrale allierte. Forsvarskommisjonen trakk frem sjømålsmissiler, ammunisjon, luftvern, satellitter og undervannsteknologi som områder Norge har fortrinn. Det bør ytterligere satses på disse teknologiene, spesielt er det viktig at den utvikles i nærhet og samarbeid med fellesoperative miljøer. Det er slik man sikrer at ny teknologi kan best anvendes og utnyttes for å forbedre og fornye operative konsept. For å gripe mulighetene av fremvoksende og banebrytende teknologier må man sikre og videreutvikle evnen til konseptutvikling og eksperimentering (CD&E), samt planlegging og gjennomføring av operasjoner ved implementering av ny teknologi. Dette gjelder spesielt innenfor kunstig intelligens, autonome fartøy, luft- og romdomenet og elektronisk krigføring. For å drive konseptutvikling og ansvarlig anvendelse bør det vurderes hvordan man kan tettere påkoble akademia, industrien og annen relevant fagkompetanse på de operative miljøene.

Forsvarskommisjonen påpeker at det finnes få arenaer for eksperimentering mellom forskere, industriutviklere, offiserer og soldater, men burde i større grad ha vektlagt at en slik arena kan utvikles i nærhet FOH, tett tilknyttet eller integrert med NOBLE. En slik geografisk plassering gir både nærhet til testing under arktiske forhold og til sentrale luft- og romfartsaktører i Bodø, Andøya og Evenes. I Prop. 151s ble NOBLE foreslått nedlagt og dets funksjoner lagt til FFI. Tatt i betraktning den sikkerhetspolitiske situasjonen, nordområdenes økende betydning og behovet for økt testing og eksperimentering bør det heller vurderes å tilrettelegge for økt tilstedeværelse av relevante forsknings- og utviklingsaktører i randsonen av Reitan. En slik forsterkning bør også ta sikte på å styrke militær og sivil analyse- og utredningskompetanse for nasjonal og alliert doktrine- og konseptutvikling. Videre vil det være åpenbare kommersialiseringsmuligheter ved en styrking av dette arbeidet.

Som en naturlig følge av den teknologiske og samfunnsmessige utviklingen vil Forsvarets drift i større grad belage seg på sivile leveranser og logistikk gjennom strategiske partnerskap. Dette gjør at overganger mellom sivil og militær sektor, men også den privat-offentlige aksen blir mer flytende. Denne avhengigheten er forsterket i takt med nedbygging av støttestruktur og -funksjoner i Forsvaret. Spesielt vil dette være aktuelt for beredskapsbaser og anlegg hvor det til daglig ikke er tilstrekkelig militær tilstedeværelse. Bodø kommune ser positivt på at det oppfordres til å styrke vedlikeholdet av kritisk infrastruktur på relevante lokasjoner for Luftforsvaret, herunder Bodø. Dette vil være nødvendig for å sikre et tilstrekkelig grunnlag for et oppdatert alliert spredningskonsept og evne til å ta imot nasjonale og allierte styrker ved behov. Nedleggelsen av Bodø flystasjon, men samtidige ambisjoner om å videreføre operasjonsflater og infrastruktur gjør området velegnet til å teste hvordan man kan best innrette et samarbeid innenfor rammeverket av strategiske avtaler for et fremtidsrettet konsept for nasjonal drift av basen i Bodø. En slik innretning vil være i tråd med nasjonale målsettinger for å sikre beredskap, alliert mottak og understøttelse. Svendsen-utvalget anbefalte bla. å satse på et militært ledet klynge-samarbeid med vekt på innovasjon og vekst som forener private, offentlige og militære satsinger. Dette bør ses i lys at militærmakt i økende grad er blitt så teknologidrevet at det krever kontinuerlig videreutvikling av kompetanse, både hardware og software for å henge med i utviklingen. Det viktigste er å opprettholde en oversikt over hvilke ressurser som brukes i dag og utforske hvor man kan redusere aktivitet eller sammenkoble prosesser for å frigjøre kapasitet til mer målrettede tiltak. I Bodø-området finnes det allerede sterke luftfartsmiljø innenfor det sivile og det militære og man bør mer systematisk benytte slike kompetansemiljø for å avbøte utfordringene med bemanning og vedlikehold. Disse miljøene bør også rigges for å kunne ivareta allierte behov og gripe kommersielle muligheter.

Bodø kommune ber regjeringen i ny langtidsplan for forsvarssektoren:

- Understøtte FOHs evne til CD&E og benyttelse av fremvoksende og banebrytende teknologier.
- Styrke NOBLEs rolle som nettverksleder.
- Øke sivilt-militært samarbeid for å videreutvikle og benytte tilgjengelig analysekompetanse.

Ny by – Ny flyplass

Bodø kommune har samarbeidet konstruktivt med Forsvaret, FD, Forsvarsbygg, Avinor og SD i arbeidet med å realisere Ny by – Ny flyplass prosjektet. Det historiske bakteppet er nedleggelsen av Bodø hovedflystasjon og redueringen av tilhørende forsvarsevne. Dette er den største statlige nedleggelse av offentlige arbeidsplasser noensinne i Norge. Gjennom det tette samarbeidet mellom aktørene blir det sikret at dette store arealet tilbakeføres til byen og befolkningen etter å ha vært avstengt siden 1950-tallet. Videre sikres det at området blir ryddet for det vesentlige av forurensing etter Forsvarets drift før overtakelse. Sett i lys erfaringene fra nedleggelsen, senere nasjonale kostnadsoverskridelser for tilpasning av ny struktur og den sikkerhetspolitiske situasjonen er det viktig for Bodø kommune å påpeke at slike store endringer er nødt til å gjøres i tettere dialog med samfunnet som berøres og med en lenger tidshorisont og et mer helhetlig perspektiv. En følge av nedleggelsen av Bodø flystasjon er at man må oppdatere og oppgradere EBA for å understøtte videreutviklingen av Forsvarets operative hovedkvarter, herunder på Bodin leir og Reitan. Nå som bygging av ny flyplass er vedtatt og ny bydel skal realiseres er Bodø kommune innstilt på å finne løsninger med relevante myndigheter og aktører for å tilrettelegge for Bodøs byutvikling, samtidig som man ivaretar Forsvaret og nasjonale sikkerhetsbehov. Vi velger nå å se på ny by-prosjektet som en mulighet for nyetableringer og videreutvikling, også innenfor forsvarssektoren. Vi inviterer derfor relevante aktører for å utforske nye muligheter som ivaretar Forsvaret og nasjonale sikkerhetsbehov.

Bodø kommune takker for muligheten til å komme med innspill og ønsker lykke til i det videre arbeidet.

Med hilsen

Odd Emil Ingebrigtsen
Ordfører

*Dette brevet er godkjent elektronisk og har
derfor ikke underskrift*